

Examens namn
<i>Oikeustulkkauksen erikoisammattitutkinto</i> <i>Specialyrkesexamen i rättstolkning</i> <i>Examensgrunderna har trätt i kraft 01.08.2018 (OPH-180-2018)</i>

Yrkeskunnande som examen ger
Uppbyggnaden av examen Specialyrkesexamen i rättstolkning omfattar 180 kompetenspoäng. Examensbenämning är rättstolk. Specialyrkesexamen i rättstolkning består av fyra obligatoriska examensdelar (160 kompetenspoäng) och en valbar examensdel (20 kompetenspoäng). Obligatoriska examensdelar är Yrkesmässig verksamhet inom rättstolkning, Rättstolkens verksamhetsmiljö, Rättstolkens behärskande av arbetsspråken och Färdigheter i rättstolkning. Valbara examensdelar är Fördjupning i ett av rättstolkens verksamhetsområden och Färdigheter i simultantolkning. En examensdel från en annan yrkes- eller specialyrkesexamen kan också väljas som valbar examensdel.
Kunnande som examen ger Personer som har avlagt specialyrkesexamen i rättstolkning har yrkesskicklighet att arbeta som tolkar förutom vid egentliga rättegångsförhandlingar även bland annat i processer hos polisen, migrationsverket, gränsbevakningsväsendet, tullen och fångvårdsväsendet samt i olika myndigheters förvaltningsförfaranden. Rättstolkar kan arbeta i olika företag som erbjuder tolktjänster. De kan arbeta i anställningsförhållanden eller som självständiga företagare. Rättstolkarna förutsätts ha en oklanderlig bakgrund. De som avlagt specialyrkesexamen i rättstolkning är berättigade att ansöka om anteckning i registret över rättstolkar som Utbildningsstyrelsen för. De som har avlagt specialyrkesexamen i rättstolkning kan arbeta ansvarsfullt och opartiskt som förmedlare av budskap. De som avlagt examen är förtrogna med särdragen för rättstolkens olika verksamhetsmiljöer och kan arbeta professionellt i rättstolkningssituationer och följa lagstiftningen och etiska principer. De som avlagt examen kan tolka på två arbetsspråk även i krävande rättstolkningssituationer och behärskar tolkningsprocessen och -situationen i ett helhetsperspektiv. De kan i en kontakt- eller distanstolkningssituation tolka parternas repliker i båda riktningarna konsekutivt, dvs i efterhand, eller simultant, dvs samtidigt som den som pratar (oftast som viskningstolkning). De behärskar prima vista-tolkning, där ett dokument skrivet på det ena arbetsspråket tolkas till det andra arbetsspråket.

Den som har avlagt examen kan arbeta med följande uppgifter	
De som avlagt specialyrkesexamen i rättstolkning behärskar två arbetsspråk, varav det ena är svenska eller finska. A-arbetsspråket är i allmänhet rättstolkens modersmål eller skolutbildningsspråk, där tolkens språknivå bör vara C2 enligt den europeiska referensramen för språk (GERS), vilket motsvarar nivå 6 i allmän språkexamen (ASE). I det andra språket, B-arbetsspråket, ska tolken ha aktiva språk- och kommunikationsfärdigheter som är tillräckliga för rättstolkningssituationerna och som motsvarar minst nivån C1 enligt den europeiska referensramen för språk (GERS), dvs. nivå 5 i allmän språkexamen (ASE). Om det andra arbetsspråket är det finländska teckenspråket krävs tillräckligt goda, aktiva grundläggande språkfärdigheter. Vid rättstolkning för talskadade och vid skrivtolkning räcker det med att behärska svenska eller finska som arbetsspråk. Specialyrkesexamen i rättstolkning omfattar 180 kompetenspoäng. Examensbenämning är rättstolk. Specialyrkesexamen i rättstolkning består av fyra obligatoriska examensdelar (160 kompetenspoäng) och en valbar examensdel (20 kompetenspoäng). Obligatoriska examensdelar är Yrkesmässig verksamhet inom rättstolkning, Rättstolkens verksamhetsmiljö, Rättstolkens behärskande av arbetsspråken och Färdigheter i rättstolkning. Valbara examensdelar är Fördjupning i ett av rättstolkens verksamhetsområden och Färdigheter i simultantolkning. En examensdel från en annan yrkes- eller specialyrkesexamen kan också väljas som valbar examensdel.	
Examens officiella ställning	
Namn och ställning på den som utfärdat examensbeviset Utbildningsanordnare som av undervisnings- och kulturministeriet beviljats anordnartillstånd för examina och utbildning.	Namn och ställning på den nationella/ regionala myndighet som fattar beslut om examen Undervisnings- och kulturministeriet Utbildningsstyrelsen, centralt ämbetsverk som är underställt undervisnings- och kulturministeriet
Examensnivå (nationell eller internationell) Nationell referensram för examina (nqf) 5 Europeiska referensramen för kvalifikationer (eqf) 5 ISCED 4	Betygsskala/krav för godkännande Godkänd / underkänd
Behörighet för fortsatta studier Examen ger behörighet för högskolestudier.	Internationella avtal -
Rättslig grund Lag om yrkesutbildning 531/2017 och förordningar som kompletterar den	

Officiellt erkända sätt för att erhålla examensbeviset
Den yrkesskicklighet som krävs i examensdelarna visas genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i genuina arbetssituationer och arbetsprocesser (yrkesprov). Den studerandes kunskande bedöms mångsidigt av en lärare och en representant för arbetslivet genom att jämföra det med det kunskande som är fastställt i examensgrunderna. Utbildningsanordnaren ger den studerande ett examensbetyg då examen är avlagd och godkänd enligt de examensgrunder som Utbildningsstyrelsen fastställt.
Krav på grundutbildning Det finns inga formella krav på grundutbildning för att avlägga av examen.
Tilläggsinformation Utbildningsstyrelsen PB 380, 00531 Helsingfors www.oph.fi

En förtydligande kommentar

Syftet med denna bilaga är att ge tilläggsinformation om avlagd examen. Den är inte som sådan ett examensbevis. Bilagans utformning grundar sig på följande texter: rådets resolution 93/C 49/01 av den 3 december 1992 om klarhet och tydlighet rörande kvalifikationer, rådets resolution 96/C 224/04 av den 15 juli 1996 om klarhet och tydlighet när det gäller yrkesutbildningsbevis, samt Europaparlamentets och rådets rekommendation 2001/613/EG av den 10 juli 2001 om rörlighet inom Europeiska gemenskapen för studerande, personer som genomgår yrkesutbildning, volontärer, lärare och utbildare.

Ytterligare information om jämförelser mellan examina finns på webbplatsen <http://www.cedefop.europa.eu/en/themes/understanding-qualifications>

© Europeiska gemenskaperna 2002